

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan. Izvaja se po ponedeljku, to je po pošti prejemati na avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec. 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 60 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtinske pošte vrste 6 kr., če se oznanila enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frane Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. ad ministrativne redi te v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Fcm. Filipović in nemškutarska večina ljubljanskega mestnega zbora.

Naši nemškutarji so se zopet jedenkrat v soboto pokazali, kakšni so — oni, ki niso nikoli nehali nas narodnjake denuncirati, da smo državi sovražni, nelojalni itd., oni, ki živijo in so kaj samo iz milosti in podpore avstrijske vlade, in padejo v svoj nič precej, kakor brž jih bode vlada jenjala podpirati.

V sobotnej večernej seji mestnega občinskega zbora ljubljanskega je stavil namreč narodni odbornik g. Regali nasvet, naj ljubljansko mesto izvoli glavnega poveljnika naše vojske v Bosni, fcm. Filipovića za častnega meščana. Podpiral je svoj predlog z razlaganjem, da si bode naše vedno lojalno mesto moglo le v čast šteti, ako ima mej svojimi odličnjaki tudi moža, ki je tudi sinove naše dežele v zmagovite boje vodil, ki ga je cesar sam z veliko pohvalo odlikoval, in kateremu so tudi naši sosede in bratje Hrvatje v Zagrebu poklonili največjo čast, katero more kako mesto komu izkazati, namreč častno meščanstvo. Zatorej stavi g. Regali nujni predlog, naj se fcm. Filipović imenuje za častnega meščana ljubljanskega.

G. Potočnik podpira nujnost tega nasveta, ki je od te strani uže zadnjič namestovan bil. Nujen je predlog tembolj, ker bode te dni fcm. Filipović iz Bosne preko Trsta v Prago vračajoč se, skozi Ljubljano šel, in bi se spodobilo, da mu pri tej priliki ljubljansko mesto sklep občinskega zbora naznani. —

G. Dežman govori proti nujnosti tega predloga. On po svoje zbadljivo napada narodno stranko, zakaj nij prej tega nasveta na-

znanila večini, kar vsaka stranka drugej na sproti storiti mora, če je lojalna in se dostojno vede; on pravi, da udje narodne stranke slepe miši lovč (versteckenspielen); on je zoper nujnost predloga uže zarad tega, ker bi se naredil precedens in bi se potlej predlagal kdor koli za častnega meščana.

Odbornik Potočnik odbija prazne Dežmanove ugovore. V zadnji seji se predlog nij stavil, ker nij bil nujen, a denes je, in vsak je mogel misliti, da kdor je lojalen, bode brez ugovora glasoval zanj. (Hrup mej nemškutarji, dr. Pfefferer kliče: „Filipović und illoyal?“ Župan kara Potočnika, češ, da tu se ne sme nobenemu posameznemu, in nobenej stranki nelojalnost očitati.) G. Potočnik dalje pobija Dežmanov ugovor, da bi bila morala narodna stranka prej nemškutarskej povedati, da bode ta nasvet stavila. Ko smo zadnjega častnega meščana volili, g. Malitscha, nasvetovan je bil od večine, a tudi tako, da izmej naše manjine nij nobeden nič prej vedel. Precedens, o katerem tedaj g. Dežman govori, je uže storjen in sicer od večine, a kar je g. Dežman o tem grajalnega rekel proti narodnej stranki, pada na njega in njegove somišljenike nazaj. Lojaliteta zahteva, da se brez ugovarjanja za predlog glasuje. (Župan vpraša g. Potočnika, da li oporeče svoje očitaje nelojalnosti večini, in ko g. P. molči, zavrne ga župan kot predsednik „na red!“)

Odbornik Jurčič se čudi, kako je to, da je Dežman zoper nujnost ravno tega imenovanja. Jaz se domisljam, pravi, da je bilo v zadnjih letih več jednaci nujnih predlogov v tej dvorani, a g. Dežman se njih nujnosti nij upiral, kakor se denes. Tako na priliko je vaša stranka na nujen predlog imenovala

nemškega politikarja in nemškega pesnika grofa Antona Auersperga za ljubljanskega častnega meščana, a g. Dežman nij ugovarjal. Dalje je bil v tej dvorani od vas imenovan za častnega meščana ljubljanskega mesta oni nemški mož, ki je našo avstrijsko monarhijo v našo in vašo škodo in v zdanje občno obžalovanje razkral v dve polovici, grof Beust, a tudi nij bilo slišati in čitati, da bi bil g. Dežman proti nujnosti takega predloga vzdignil se. Dalje ste vi, gospoda večine tega zbora, dovolili iz naše mestne kase večjo svoto za nemški švindl „nordpolexpedition“ na nujen predlog, tudi brez ugovora g. Dežmanovega. Meni se prav zdi, da bi g. Dežman tudi denes ne ugovarjal, ko bi se za častnega meščana predlagal kak nemški privrženik „Germaniae irritante“; le ker se od naše strani predlaga dober Avstrijec, a poleg tega tudi sin sosednjega, bratovskega slavjanskega naroda hrvatskega, Hrvat Filipović, zato govori g. Dežman proti; to je poslednji in doslednji njegov pravi motiv, njegova nemška misel.

Odbornik Dežman vstane silno jezen, in pravi, da mora z vso odločnostjo zoper tako „perfidijo“ protestovati, kajti „perfidija“ je njemu očitati, da je prav za prav le zoper Slovana Hrvata Filipovića. (Jurčič kliče vmes: Le resnica! Perfidien zna biti le renegat!) Dežman potem govori strastno dalje, pravi, da je le narodna stranka nelojalna itd. Ker g. predsednik, ki je bil prej na neke občno mišljene besede narodnega odbornika Potočnika „na red“ zavrnil, Dežmana zdaj brez vsega ukora pusti zabavljati in psovati, vzdignejo se zoper to vsi narodni odborniki in viharo zahtevajo, da se proti

Listek.

Karanfilj s pesnikovega groba.

Spisal A. Šenoa, prevel Janez Naglič.
(Dalje.)

Najin ponos bil je samo enkrat živo razžaljen, in sicer v štajerskem mestu Brežicah. Ponosne glave stopila sva v brežko krčmo, ter jo mimo kmetske sobe zavila v drugo, gosposko, ali na pragu vstopi se pred naju poštena Slovenka natakara, ter rezko za kriči: „Tista soba je za gospode“. Nij torej čudež, da nama je od jeze kri oblila mlada lica, ker sva se kot pesnika smatrala nekaj višega, nego li so navadni umrli ljudje, a evo naju je Mica držala za „profanum vulgus“. Pozneje sva zvedela, da so naju smatrali nekateri za Garibaldinca, drugi za potujoča pomagata, in tako sva se prevarila o silnem delovanju najine romantične obleke. Stisniviš zobe in sunivši Mico jako nežno mej rebra,

odgovorim jej čisto lakonično: „Tudi mi dva sva gospoda,“ in tako sva prišla v svetišče brežke aristokracije. Za jedno mizo sedelo je pet individuov pijoč graško pivo. Najimnejša osoba mej njimi bil je trebušat debeluh. Na velikem nosu sedela so očala, brado zakrival mu je veliki ovratnik, a na glavi čepela mu je avstrijska uradniška kapa. „Gospod okrajni predstojnik“ imenovalo ga je malo društvo. Torej nemški birokrat. Nemili pozdrav na pragu probudil je v nama struno opozicije, zatoraj sva odločila, samo hrvatski govoriti. Precej pomeri naju „Bezirksvorstand“ s svojim glupim očesom, ter dvigne svoj nos, kakor da bi bila najina pričujočnost okužila zrak. Konverzacija birokratov potihne za malo časa, no, ko sva se brez obzira vsedla, položivši telečnjake na stran, ko sva začela piti najboljše vino ter jesti pečena piščeta, stisnili so birokrati glave, a ko sva v svoj hrvatski govor vmešala fraze, kakor „konstitucija“, „Garibaldi“, „Napoleon“, zarudi „Bezirksvor-

stand“ kakor puran, začne težko dhati kakor parostroj, ter srdito izide iz sobe, a za njimi cela četa. Tako sva izprašila brežko aristokracijo; moj Albert izpije v slavo te zmage čašo ljutomerskega vina, a jaz sem se od srca veselil, ker se je v tej Leti vtopil zadnji spomin izgubljenega ideala.

Daljnega pota vam ne bodem opisoval. Nenavadno utrujena dospela sva v hišo Albertovih rojakov — v Kranj. Bilo mi je, ko da sem se preselil v drugi svet — v raj. Pred menoj vsa krasota kranjskega pogorja, vsi oni strmi vrhovi, osuti s temno jalovino, vsi hladni klanjci, peneči potoki, drobne cerkvice na vrh hribov — a k temu na griču to staro, — starodavno mesto. Še se vidi pod mahom ostanki starega gradskega zida, tamo dviga se pod oblake na pečini sivi razpokani stolp, kjer so nekda mučili coprnice, tu stara ruševina davnih kranjskih vojvodov, tamo starinska gotška cerkev, polna kame-nitih vitezov in zmajev. A kadar v večer zla-

Dežmanu vršé določila pravilnega reda. Nemškutarji so proti, nastane hrup, župan skoči od svoje mize proti sredi dvorane in reče: Seja je sklenena.

Narodni udje mestnega zbora potem zapusté dvorano, le nemškutarji ostanejo še dolgo v njej v privatnem konventiklu pogovarjaje se o zlem škandalu, ki ga je stari prepiráš, renegat Dežman, sebi in svojej stranki na sramoto provociral.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. decembra.

V budgetnem odseku avstrijske delegacije je grof **Andrassy** 30. nov. zopet svojo vnanjo politiko razkladal, pa prav za prav z mnogimi besedami — nič novega povedal, če ga prav plačani oficijozni listi hvalijo, in če prav je dve uri dolgo govoril. On si je stavil tri vprašanja: ali je vlada delala na to, da zasede Bosno in Hercegovino; drugič: ali je bilo mogoče ogniti se žrtvam na krvi in blagu, in tretjič: ali je bilo okupacijo mogoče prej, in v boljših razmerah dovršiti? Na vsa tri vprašanja je Andrassy odgovoril z „ne!“ Razkladal je dalje, da bi bila monarhija prej ali slej Dalmacijo izgubila, ko ne bi bila zdaj Bosne anektirala.

Čudno se torej bere, ko nam novejši telegram 1. decembra poroča, da je Andrassy potlej rekel v odgovoru na interpelacijo, da bode okupacije konec, kadar bode Turčija povrnila žrtve, in kadar bode dala poročev, da se urejene razmere ne bodo zopet poslabšale. — Kaj se to pravi?

Odsek avstrijske delegacije je sprejel potem budget ministerstva vnanjih stvari.

Iz **Spljeta** v Dalmaciji brzojavljajo, da je polk Weber tam bil jako sijajno od mestnega zastopstva sprejet in pogosten. Slavje bode tri dni trajalo. — Pač menda je v tem tudi nekaj protidemonstracije Tržačanom.

Vnanje države.

Afganistanci so Angleže prvokrat že pretepli! Bog pomози dalje. Iz Londona se v „N. Fr. Pr.“ 30. novembra telegrafuje: Poročila iz Indije se glase nekaj vznemirjevalno, ker so vojaki generala Brownja začasno od svoje podloge (basis) odrezani in so se morali vozovi, ki živež za vojsko dovažajo, zaradi sovražnosti posameznih rodov v Kyber-soteski vrniti v Džumrud.

Iz Lahore poroča telegram: „Civil and Military Gazette“ poroča: Oddelek majorja Pearsona je bil včeraj na visočini nasproti Kyberskej soteski od Afridov napaden, dva moža (angl.) oddelka sta bila usmrtena, jeden

ranjen, izpod majorja je bil konj ustreljen. Soteska je od včeraj zaprta in so se zato vozovi povrnili. Ena kompanija in en polk vojakov je tja poslanih. Slišati je bilo streljanje, vseh ni še znan.

Iz **Peterburga** se javlja, da je car 29. novembra iz Livadije v Moskvo prišel, kjer se dva dni mudi.

Ruske „Peterburgskija Vedomosti“ govoré o financah Rusije, in svetujejo, naj se prodajo državna posestva Rusije, ki baie so vredna nad štiri milijarde rubljev. S tem bi se ruske državne finance popolnem zboljšale.

Strahovanje in reakcija na **Nemškem** je od dne do dne večja. Zdaj se uže iz Berlina telegrafira: državna poslanca Haselmann in Fritzsche, ki spadata k socialističnej stranki, bila sta na podlogi socialistske postave izpodena. Torej niti poslanstvo ne varuje več na Nemškem. Pa naj se še kakšen Nemec s svobodoljubjem in pravim liberalstvom baha! Bolj zaróbljenega ali zaslužjenega naroda zdaj v Evropi valjda nij kot so Nemci na Nemškem.

V Hamburgu so baie našli 30. novembra Orsinijevih bomb. Nek urar Thierstein je našel uro, ki naredi, da dinamit eksplodira. Torej nova peklenska mašina!

Dopisi.

Iz **Borovnice** 27. nov. [Izv. dop.]

Prav lep večer smo doživeli 24. nov., ko smo obhajali sedemdesetletnico očaka Janeza Bleiweisa z veselico, kojoj je priredilo v ta namen „bralno društvo“ pri g. J. Koširji. Veselica v malem kraju dela epoho, kajti mesece dolgo ali celo leto razgovarjajo ali vsaj spominjajo se na njo i zatorej naj mi blagovoljni čitatelj oprostí, ako o stvari zanj tako malo interesantnej izgubim par besedic, kajti ako ne večé občinstvo, hvaležni mi hočejo biti obilni domači čitatelji „Slovenskega Naroda“. — Ker je odbor veselice priredil samo domačim gostom, zatorej mu nij bilo na mari, vabiti z najne goste, a počastila sta nas vendar dva: jeden iz pod Nanosa, drugi od Litije. S priznanjem in živio-klici bil je sprejet govor gosp. podpredsednika, razlagajoč nam namen današnje veselice, oslaviti ime Bleiweisovo. Pesni in napitnice, ki so se vrstile na to razvzele so duhove obilno zbranega občinstva in pri vsacem spominjevanji imena Bleiweisovega čulo se je gromovito odobravanje. Kar nas je pa posebno veselilo ta večer, bil je naš novi govornik improviso, gost izpod Nanosa, kajti z lepo besedo kakoršne nimamo prilika često-krat čuti, vzbudil nam je občudovanje njegove

govorniške spretnosti, govoreč o pomembí in napredku jugoslovanstva. — Ko smo se pa tako najbolj dobro imeli, pa nismo pozabili prijeti za čaše in je izprazniti našega društva ustanovitelju g. Zabredu v spomin, kateremu se moramo zahvaliti za toliko prijetnih ur, ki smo jih užili uže pri društvenih veselicah. S tem pa nečem reči, da bi toliko socialnega življenja v tako malem kraju mogoče bilo, ako bi ne dobivali od strani domačega učiteljstva najboljšo podporo.

Z Dunaja 28. nov. [Izviren dopis.]

Močno nas je osupnilo, ko smo izvedeli, da nam je policije prepovedala komers, katerega je hotela napraviti „Slovenija“ dr. Bleiweisu na čast. (Tu smo izpustili nekaj stavkov iz obzira na drž. pravdnika. Ur.)

Vzajemnost mej tukajšnjimi jugoslovan-skimi vseučiliščniki bi se kaj lahko popolnem pričela, kar se kaže o marsikaterej priliki. Slovenska mladina, srbska in hrvatska je v resnici navdušena za svoj narod. Kaj radi občujejo z nami, in se nam približujejo drugi južni Slovanje. Treba je le energičnega človeka, ki bi bodočo korist zjedinjena jugoslovanške mladeži popolnem spoznal in premislil, in gotovo bi se spéšila vzajemnost.

Složnost pa, ki bi se ustvarila, ter cvela uže mej odraslo slovanško mladino, bi prinesla v prihodnje gotovo lep sad. Uže pred leti je bil v Ljubljani, kakor znano, shod jugoslovan-skih zastopnikov, kder se je mnogo govorilo in sklepalo o prepotrebnej vzajemnosti; letos zopet se je o priliki Bleiweisove svečanosti ista stvar ponavljala, a vendar se skoraj ne doseže zaželeno. Ko bi se našel človek, ki bi sklopil navdušenje slovenskih vseučiliščnikov, srbskih in hrvatskih za svoj narod v jedno navdušenje — za Slovanstvo — človek, ki bi te domorodne čute znal zjediniti v čut, ki bi mladini teh narodov vedno govoril, da so sinovi jednega naroda, tak človek, pravim, bi koristil mnogo, premnogo Jugoslovanstvu. Odrasli mladini bi se vcepilo potem v srce prepričanje, da so vsi bratje mej soboj, in da je skrajni čas složnemu, skupnemu delovanju Jugoslovanov. Ko bi pričeli tako prepričani mladeniči kasneje v svojej domovini kot možje delovati, bi se ne godilo to delovanje separatistično, ampak moči bi se zjediniile, in skupno delovale v prid in korist Slovanstva. Upamo pa tudi, da se bode uresničila s časoma taka vzajemnost.

tijo zadnji solnčni žarki gorske vrhove, kadar na daleko čuješ, kako milo se glase srebroglasni zvonovi! Nikdar ne bodem pozabil nekega prizora — večernic. Uže se je mračilo; pod mrkimi svodovi gotske cerkve trepetale so sveče, orglje bučale so čudno kakor grom, a širom po cerkvi klečale so kmetice. Izpod bele peče rudečilo se jim je polno plemenito lice, pri žaru sveč sijale so se jim črne velike oči, a iz grla donela jim je starinska pesen. Takega sklada, tako nježnega, priprostega ali vzvišenega soglasja nijsem še čul nikedar v svojem življenji, stisnen v kotu gledal sem ta narod, poslušal petje in duša se mi je globoko pretresla. Ko sem potem začel čitati Schillerja, dozdeval se mi je čisto drugi. Razmišljal sem ter razmišljal in nehote vrinilo se mi je vprašanje: Je li Schiller za to gorenjsko podnebje? Nijsem si vedel prav odgovoriti na to vprašanje, ali skoro sem našel odgovor.

Hiša Albertovih rojakov imenovala se je

„Stara pošta“ — a v resnici je bila gostilnica. Gospodar naju je ljubeznjivo sprejel, gospodarica, žena njegova, njegovala naju je, kakor svojo detco. Nečemu sem se jako začudil. V Albertovej rodbini v Zagrebu čula se je samo nemška beseda, a pri strijcu nje govem pri „starej pošti“ niti besedice nemške — vse slovenski — morala sva tako tudi jaz in moj Albert.

Strijc je bil človek srednjih let, jak ali neka bolezen mu je ubijala življenje. No, nikdar nij pokazal svoje muke, vedno je bil šaljiv, vedno vesel. Žena njegova govorila je po dnevi z nama in gospodo jako malo, delala je junaško po gospodarstvu, da je bila milina gledati, kako z zasukanimi rokavi vlada po dvoru. Ti ljudje, precej bogati, nijso imeli dece, zatorej so vzeli v hišo neko dekle, daljno ženino rojakinjo, na pol kmetico, nekje od koroške meje. Ne vem, kako bi vam jo opisal. Ste-li videli roso na listu, ptico na zelenem grmu, rudeče jabolko na tankejši ve-

jici — takova je bila Neža. Kakor sem uže omenil, nij bila mestno dete, ali kako drobno je korakala, kako nježno se ponašala, z ročicama mahala, ter drobna usta na smeh držala; bila je tako nježna, tako fina, tako dobrušna, da si nehote moral pomisliti: Nije-li ta dekle ubežala iz kakega salona, nije-li se morebiti za šalo preoblekla v kmetisko oblačilo, kakor „Marta“. A zopet niti sence koterije — prava, zdrava, čista, nedotaknena narav, cvet, kakor ga je Bog sredi polja zasadil. Bila je črnih las, malena, drobna, polna ali hitra kot veriverica, bodeča ko trn, a kadar se je srčno nasmijala, kakor da bi z gore vsi srebrni zvončiči odmevali. Večkrat sem motril to mило lice. Bilo je dolgovato, slovensko, rudeče in belo, rožica na snegu. Obrvice črne, tanke, ravne, usta palec široka, a črne oči, oh, te oči — kakor pri ptici, milej pevki. Neža je govorila hitro, kakor sploh Kranjice, nij razumela niti treh nemških besedij, a kadar se je govorilo pred njo v

Snuje se zdaj mej slovanskimi vseučiliščniki novo društvo „Slavistov“. Slavni naš Miklošič je uže obljubil svojo podporo. Slovanski mladi filologi se bodo v tem koristnem društvu v jezikoslovnih stvareh vadili in pripravljali za svoj bodoči poklic. Ako prične v resnici to društvo cvesti in delovati, kar moramo jako želeti, smemo upati od njega mnogo sadu. Poznam več mladih slovanskih filologov, ki so za svojo reč zelo navdušeni, in svoj predmet pridno študirajo. A znano je pač, da je baš ta stroka težavna, in prvenci v jezikoslovstvu imajo pri svojih študijah premnogo truda. Ako se pa moči zedinijo, bode nedvomno vsacemu lažje in bolj temeljito mogoče ta predmet gojiti. —

Novo „Slovensko literarno društvo na Dunaji“, o katerem sem poročal zadnjič, je uže imelo v soboto 23. novembra prvo zborovanje, pri katerem so se tudi sestavila društvena pravila.

Iz Rusije 27. nov. [Izv. dop.] Rusi so se začeli zadnja leta zelo zanimati za druge Slavjane in „slavjano vedenije“ je pri njih tako rekoč posebna znanstvena stroka postala. Razen „Slavjanskega sbornika“, ki je bil letos „Slov. Narodu“ uže naznanjen, izhaja tudi v Kijevu uže tretje leto „Slavljanski Ježegodnik (Slavljanski letnik), ki ga izdaja Nikolaj Zaderackij. Mej drugimi zanimivimi članki je prinesel tudi prevod poglavja o slavjanskem mythologiji iz knjige našega rojaka profesorja G. Kreka: Einleitung in die slavische Literaturgeschichte. Sbornik nij drag. Prva dva zvezka se prodajata po 60 kop. tretji pa do rublji.

Domače stvari.

— (Ljubljanski mestni zbor) ima drevi ob 5. zopet sejo. Zopet pride na vrsto g. Regalijev predlog, naj se imenuje fcm. Filipović za ljubljanskega častnega meščana. Naši nemškutarji so se zbalii osode tržaških lahonov in bodo nehali ugovarjati, ter z nami vred glasovali — kaj stávimó?

— (Valvazorja) je izšel 46. zvezčič.

— (Svetovno znani tatovi.) Znano je iz poročila našega lista, kako so uzmoviči Landler, Markus in Glanz trdili, da so one tatvine binkoštno nedeljo na tukajšnji železnici nedolžni, in da so porotniki bili nasprotnega mnenja, ter so jih krive izpoznali, in so bili židje obsojeni. Pred tremi dnevi pa se je prijavil Glanz, kateri je dobil 6 let, najmanjšo kazen mej vsemi tremi, preiskoval-

tem tujem jeziku, gledala je na zemljo, ter si z roko gladila svilen predpasnik. Ljudje pravijo, da ima človeško oko najčarobnijo moč, — jaz pravim, da jo ima tudi človeško grlo, vsaj njeno jo je imelo; kadar je ona zapela, topilo se mi je radosti srce. No, zakaj bi vas dolgočasil s temi stvarmi? Jaz sem skakal po gorah in pečinah, a moj Albert se je spomnil zopet, da je v Zagrebu izgubil ideal, pa skreše lepo število solzlih nemških elegij. Kadar je takovo lamentacijo izprešal iz tintarnice, poklical me je navadno v vrt. Jaz sem navadno legel na trebuh v zeleno travo, ter pušil iz kratke lulice, Albert, sedeč pred menoj, deklamoval je s tragičnim patosom nemško elegijo, mahajoč z rokama, dokler ga izza rožičnega grma ne iznenadi miloglasen smeh, a nad rožami prikaže se Nežina glava.

(Dalje prih.)

nemu sodniku, deželne sodaije svetovalcu g. Pesjaku, in mu povedal, da so vsi zatoženi tatvine res krivi, on se ve da najmenj, a glavni tat. da je Landler. Torej so porotniki pravo zadeli, če prav nij bilo pozitivno dokazano.

— (Požigalec.) Blaž Bogataj je bil pri končnej obravnavi zadnjo soboto od ljubljanskih porotnikov hudodelstva požiganja enoglasno kriv izpoznan, in od sodišča na pet let teške ječe obsojen poostrene vsak mesec z enim postom. — Apolonijo Ločnikar pa so porotniki enoglasno oprostili sokrivde hudodelstva požiganja.

— (Iz Glini) v spodnjem Rožu na Koroškem se nam 29. novembra piše: Vsled neprenehljivega deževanja in posebno močno pihajočega juga je naša Drava tako narastla, da uže od 1851. leta nij bila tako velika, in podravskim prebivalcem velik strah pouzrokuje. Da so velike škode neizogibne, je gotovo, ker je zemlja od vedne močave čisto rahla. Oh koliko zemljišč in tudi stanovanj bode uničenih, in uboge družine, kaj jim je začeti!

— (Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti) je imela, kakor smo uže omenili, 25. nov. letno sejo. V poročilu tajnikovem čitamo i sledeče: „Nemogu mukom mimoiti svečanosti, koja se netom dne 19. nov. obavila u Ljubljani, a u kojoj je jedan član naše akademije odlikovan; to jest proslava 70godišnjice dra. Ivana Bleiweisa, „otca“ naroda slovenskoga. Akademija vi soko cienneči zasluge ovoga odličnoga člana, medju kojimi nije najmanje, što je on budeči svoj narod čistim pučkim jezikom njegovim, ujedno uvijek pred očima imao duševnu i književnu zajednicu sa srodnim plemenom hrvatskim i srbskim, čestitala mu ne samo pismeno, nego i ustno po osobi svoga izaslanika i predsednika.“

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 25. novembra.

(Hudodelstvo veleizdaje.)

Predseduje deželne sodnije predsednik g. Gerčar, votanta sta deželne sodnije svetovalec g. Kočevar in deželne sodnije tajnik g. Božič. Zapisnikar je g. avskultant baron Lazarini. Državno pravdnštvo zastopa g. baron Neugebauer iz Gradca, zagovornik je gospod dr. Moše. Obravnava se vrši tajno. Na obtožnej klopi sede trije markérii, kateri so bili v službi v kavarni „all Corso“ v Trstu, namreč Peter Rezini 28 let star, oženjen iz Benetk; Peter Meneghini 24 let star iz Conegliano, in Vincenc Binder 42 let star, oženjen, iz Treviso doma. Vsi trije zatoženci so italijanski podložniki, torej inostranci. Vsi trije so zatoženi, da so dne 3. junija, to je, tistega dne, ko se v Italiji praznuje podeljenje ustave (statuto), v Trstu zjutraj okolo štirih na sprehajališčih „Aquidotto“ lepili na drevesa in raztresali po potih plakate veleizdajskega zadržaja, kateri so podpisani od nekega tržaškega odbora „Italije nerešene (irridente) do Julijskih Alp“. Pri tem poslu jih je opazoval neki Filip Sauli, tekel precej iskat policije in oskrbel, da je zatožence takoj zaprla. Ljubljanska porotna sodnija je za ta slučaj od najvišjega državnega sodišča delegirana, ker se tržaškim laškim porotnikom ne upa. Zatoženci ravno tako taje, kot tačas, ko so bili zaprti pri policiji, in kakor so tajili v preiskavi; oni ne priznajo, da bi bili krivi tega, česar jih zatožba dolži. Oni vse jednako, ka-

kor bi se bili pomenili, pripovedujejo, da so šli, ko je proti 3 uri zjutraj v kavarni njih služba nehala, na „Aquidotto“ sprehajat se, da jim pa nikakor nij nič mar za politiko v obče, in da se izključljivo zanimajo le za svoj kavarnarski posel in skrbe za svoje rodovine. Prva priča, katera se zasliši, je Filip Sauli. On pove, da je bil v jutru 3. junija t. l. do 3/4 na 3 zjutraj v kavarni „al Tedesco“, kjer je gledal, kako so drugi tarokirali. Jutro je bilo krasno, zato mu nij ugajalo iti spat, nego šel se je sprehajat, in sedel na „Aquidotto“ na klop. Črez nekoliko časa gredo mimo njega trije zatoženci, in jeden njih pravi: „Glej, kako krasne so naše italijanske Alpe!“ On je slučajno gledal za njimi in videl, kako je šel jeden po desnej, dva po levej strani drevoreda, in oba sta lepila neke liste na drevesa, tretji jih je pa raztresal, potem pa so jo zavili vsi trije proti rotundi. Sauli je šel hitro proti drevesom in odtrgal kakih pet plakatov. Ko jih je le povržno malo prečital, videl je takoj, da so, kakor on pravi, obrnjeni proti Avstriji in njegova prva misel je bila, najti policaja, kateri bi te tri zaprl. Komaj 50 korakov dalje pa, ne da bi bil izpred oči pustil te tri zatožence, uže najde dva policaja Žaka in Beloga, takoj jima izroči proklame in jima pokaže tri žatožence, ter reče, da ima jeden cilinder, druga dva nosita nizka klobuka, dva pa imata bele vstije, in reče, da so ti trije lepili podobne plakate, in da naj jih policaji zapró. Šel je še s policajema tako daleč, da so bili zatoženci le kakih 30 korakov proč, tu jih še enkrat naznači, da so isti, ki so lepili proglaste. Ko je videl, da jih je policija zgrabila, šel je takoj k c. kr. dvornemu svetniku g. Pichlerju in mu vso stvar naznanil.

Zatoženci vsi trije pravijo, da je vse, kar je ta priča povedala, naravnost zlagano in da tako govori, le zaradi tega, da bi se maščeval. Ko jih pa prvosednik vpraša, ali poznajo pričo, pravijo, da ne poznajo. Na vprašanje, kake uzroke bi imel Sauli za maščevanje, tudi ne vedo ničesa odgovoriti.

(Konec prih.)

Razne vesti.

* (Zaljubljen tat.) Ogerski časopis „Honved“ pripoveduje sledečo dogodbico: Grofica Kamila St., vdova, stanuje sama s svojimi posli v gradu Körtvelyesu. Dne 22. prišla je od večerne zabave ob polnoči domov. Predno je pa legla spat, stopi še k toaletnej mizici, da spravi svoje dragocenosti. Slučajno se pri tem ozre na pred njo visečo sliko Apolona, ki je prikrivala doblino v zidu, in zdi se jej, da ta bog danes oči premika, — kar še prej nikdar nij storil. A grofica se za to ne briga, meneč, da jo je oko premotilo. Kmalu se je pa preverila, da oči na sliki zdaj to zdaj ono opazujejo. Kaj jej je bilo storiti v tem čudnem slučaju? Vrata njene spalnice so bile zaklenjene od zvonaj, in njena postrežnica je imela ključ pri sebi. Še enkrat se gospa ozró na sliko, in vidi, da jo oči boga Apolona še zmirom opazujejo pri njenem početji. Kakor pa da ne bi ničesar slutila, stopi k mizici, in strese na njo vse dragocenosti in še denar, kar ga je bilo v denarnej listnici, — potem pa leže v posteljo, a pusti iz previdnosti svetilnico goreti. Dve uri je čakala grofica v takem strašnem stanju, kako da se bode stvar razvila, — ko naenkrat zapazi, da se je jela slika na steni premikati, jedna roka sliko na stran potisne, — in iz dobline stopi mož, ki ne zmeneč se za dragocenosti na mizi vabljivo ležeča, tiho koraka naravnost k postelji grofice. V roki držal je nož. Nesrečnica se nij upala ganiti; mož je stal nekoliko trenutkov pred posteljo gospe, o katerej je mi-

slil da spi, kakor da bi ne vedel, kaj pričeti. Grofica bila je v strašnem položaju, kajti bala se je nečesa, kar bi jej bilo hujše nego smrt; zdajci nagne mož svojo glavo k njenej — čutila je njegovo vročo sapo — in črez jeden trenotek jo tujec — trdno poljubi na ustna. Grofica je hotela zakričati, a tujec zopet vstane gre k mizici, vtakne vse dragocenosti v žep, in gre potem iz sobe, ko je vrata s ponarenim ključem odklenil. Druzega jutra grofica nobenemu ne pove o stvari, ki se je v noči v njenej spalnej sobi vršila, nego ukaže kočijo napreti, ter se odpelje v bližnje mesto. Ko je voz dospel tja, ukaže svojemu kočijažu ustaviti se pred policijsko hišo, pokliče policajca stoječega pri dverih — in ukaže prijeti in zapreti svojega kocijaža. To je bil namreč tat, kije v njeno sobo ulomil, in katerega je bila grofica izpoznala.

Tržno poročilo.

Trst, 26. novembra.

Več nego 2 leti trajajoča negotovost in žalostne trgovinske razmere se niso še za las spremenile; mi živimo v jako slabej dobi, ki je najbrže prelazna doba do važnih, a takih sprememb, ki bodo trajne, in slonele na solidnej podlagi. Želja vsega sveta je, da se hitro zgodi, kar se ima zgoditi, kajti ta večna negotovost je postala že nestrpljiva; bremena postajajo vedno večja, mej tem ko barometer dohodkov vseh stanov, posebno pa nižjih, v jednomer pada.

Tukaj je okupacija Bosne in Hercegovine prouzročila nekoliko več živahnosti trgovinske, dela se še precej v one kraje; a kupčija z notranjo Avstrijo in z inostranskimi deželami je popolnem potrt; špekulacijska žila je močno otrpnela; vsi trgovci se omejavajo le na vsakdanja, najpotrebnejša poslovanja, kar je uzrok mlahovosti v cenah raznega blaga.

Kava. Fine baže Ceylon se drži prav dobro, Perl manjka. — Rio, kateri se posebno dosti izvaža v Bosno in Hercegovino, gre dobro izpod rok po še precej dobrih cenah, ki pa so še zmirom ugodne za kupovalce, in katere bodo teško še kaj znižale se, kava Rio prodaja se od gld. 85 do 96, in najfineja zbrana po gld. 102 do 106; Java gld. 110 do 130; Malabar nat. gld. 106 do 118; Malabar plant. gld. 125 do 145; Ceylon nat. gld. 90 do 114; Ceylon plant. gld. 128 do 154; Moka gld. 120 do 130.

Olje. V ožigled dobrih letošnje letini in dovažanju novega blaga, miruje nekoliko ta kupčija; vse čaka in pričakuje nižjih cen, in skoro gotovo je, da zadnje še zdatno padejo; letos se smemo nadejati sploh dobrega in cenega olja.

Denes velja jedilno olje od gld. 46 do 54, namizno Monte St. Angelo gld. 68 do 74; francosko Aix gld. 80; pavoljnato ali koton-olje gld. 44 do 48; laneno gld. 45; ribje olje gld. 75.

Sadje. — Akopram je skoro vse levantovsko sadje letos posebno lepo in prav po ceni, je vprašanje po tem blagu letos mnogo manjše, nego lani; samo rožiči, kakor smo uže sporočali, so letos slabi in dragi.

Mast. — Ker se tega blaga dovaža prav mnogo iz Angleškega, in je prav velika konkurenca posebno v tem blagu, padle so cene za kakih 5%. — Denes se dobi Wilcox I. a po 46 do 47 gold., Bancroft I. a po 48 do 48 1/2 gold., — ceneje, nego slab špeh.

Špeh. — Debelega blaga nij prav nič na trgu, in še celo lebko blago primanjkuje, ker ga iz Angleškega malo dovažajo, in so v zadnjem času tukaj za rusko in grško nakupili špeha, slabega in dobrega, kolikor so ga sploh našli. Pričakuje se nekoliko nižjega blaga v prihodnjem mesecu. lepega in debelega pa ne bo pred februarjem. — Špeh po 17 do 19 kosov v zaboji velja 46 do 47 gld. in čez.

Petrolij — prodaja se zdaj po tako nizkej ceni, kakor še nikoli ne; cena mu je 11 3/4 gold., in za velike množine še 2% ceneje; nižja pač ne more postati ta cena; pa tudi dosti višjih cen ne utegnemo doživeti to zimo. —

Domači pridelki. — Fižola cene vedno padajo; blaga je prav dosti, pa vprašanj, posebnost iz inostranskega prav malo. Našemu trgu delajo v tem blagu veliko konkurenco črnomska skladišča, ker od tam izvažajo vse baže fižola na Francosko in druge kraje po jako nizkih cenah, tako, da morajo pri nas cene še veliko pasti, predno si moramo odpreti zopet stara pota. Tudi maslo ne gre naprej, akopram je ceno, ker rusko blago izpodriva naše domače. — Sliv suhih je povsod dosti, zato je jih ponujajo na vse kriplje. —

Fižol rudeč plačuje se tukaj po 8 gold. 90 kr. do 9 gld. — bohinec 9 1/2 do 9 3/4 gld., — mandolon 9 3/4 do 10 gold., — bel po 9 gold., — zelen po 9 1/4 gold., — mešan po 7 1/2 do 7 3/4 gold. — Maslo prav fino, naravno po 82 1/2 do 83 1/2 gold., — konoplje po 23 gold., — proso po 10 1/2 do 10 3/4 gld., — suhe slive po 7 1/2 do 7 3/4 gold., — go riške olupljene po 50 do 52 gold.

J. Pipan & Comp.

Dunajska borza 2 decembra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	61 gld. 10	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	62 " 35	"
Zlata renta . . .	71 " 80	"
1860 drž. posojilo . . .	112 " 80	"
Akcije narodne banke . . .	787 " —	"
Kreditne akcije . . .	229 " —	"
London . . .	116 " 40	"
Napol . . .	9 " 31	"
C. kr. cekini . . .	5 " 56	"
Srebro . . .	100 " —	"
Državne marke . . .	57 " 50	"

Za sv. Miklavža in za božič

priporoča (401—2)

Rudolf Kirbisch,

konditor na kongresnem trgu v Ljubljani, svojo veliko zalogo bombona, bonbonier, najfinjših sladice, krhljaka (Kletzenbrod), mandolatov, sadja v lepih keških, in sto drugih stvari. Vanjska naročila se točno izvršajo.

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v celem Evropi, zadele so tudi Švico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zovane žepne ure so najboljše ure celega sveta, kojih okrovi so izdelani iz najfinejšega srebrnega niklja, so izredno elegantno gravirani in giljoširani, ter so ameriškega sistema. Vsled neke vlastne konstrukcije ne more se taka ura nikdar pokvariti, pade lahko na tla, sme se stisniti, a vendar ura pri tem nič ne trpi.

Proti povzetju, ali vpošiljavi male svote, katera je pri vsakej baži ur zaznamovana, s katero je plačana le pridejana zlata double urna verižica, baržunasti etui, glavni ključ za ure in delavska plača, dobi vsakdo najfinejšo repasirano uro skoraj na polovico zastonj. Vse ure so natanko repasirane, ter garantujemo za vsako uro pet let.

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzememo, in z drugo zamenjamo.

Izpisek ur.

1000 komadov žepnih ur od ponarejenega zlata, umetno in čudovito izrezljane, najfinejše regulovane, pri vsakej uri zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in glavni ključ; jeden komad le gl. 3.45.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, z dvojnimi okrovom in kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, tako da jih nobeden zlatar ne more od pravo zlatih razločiti; z verižico, medaljonom itd. preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 8.20.

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od najčezjega srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenotke in kristalnim ploščatim steklom, natančno repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.

1000 komadov mobilnih ur na valje (cylinderuhr) v teških giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, jeden komad preje gl. 15 zdaj le gl. 5.60.

1000 komadov Washingtonskih ur na sidro od 13lotnega srebra, potrjene od c. k. denarnega urada, tekoče na 15 rubinih, elektrogalvanično pozlačene, da jih ne more nobeden strokovnjak ali zlatar od pravo zlatih razločiti; fino na trenotek regulovane in poskušene. Teh ur stal je preje jeden komad gl. 27, zdaj pa le gl. 11.40.

1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. k. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek repasirane, s kollesjem od niklja in privilegiranim regulovanjem, tako da se nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri da se zastonj tudi jedna zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje 35 gl. zdaj pa samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, preje 100 gl. zdaj gl. 40.

650 komadov stenskih ur v najfinejšem emailiranem okviru z zvonilom, repasirane, preje jeden komad gl. 6, zdaj le gl. 2.75.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalni mizi, preje gl. 12, zdaj le gl. 4.80.

650 komadov ur z majatnikom (pendeluhr) v fino izrezljanih gotičkih visokih omaricah, navijajo se vsakih osem dni, fino na trenotek regulovane, lepe, in impozantne. Ker je taka ura po minolih 20 letih še dvakrat več vredna, naj bi jo imela vsaka družina, posebno ker se s tako uro soba olepša. Te ure stale so preje gl. 35, zdaj se dobi jeden komad za smešno nizko ceno gl. 15.75.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota.

Naslov: Uhren-Ausverkauf

(368—6)

von

Philipp Fromm, Uhrenfabrik,
Wien, Rothenthurmstrasse Nro. 9.